KATE DICAMILLO

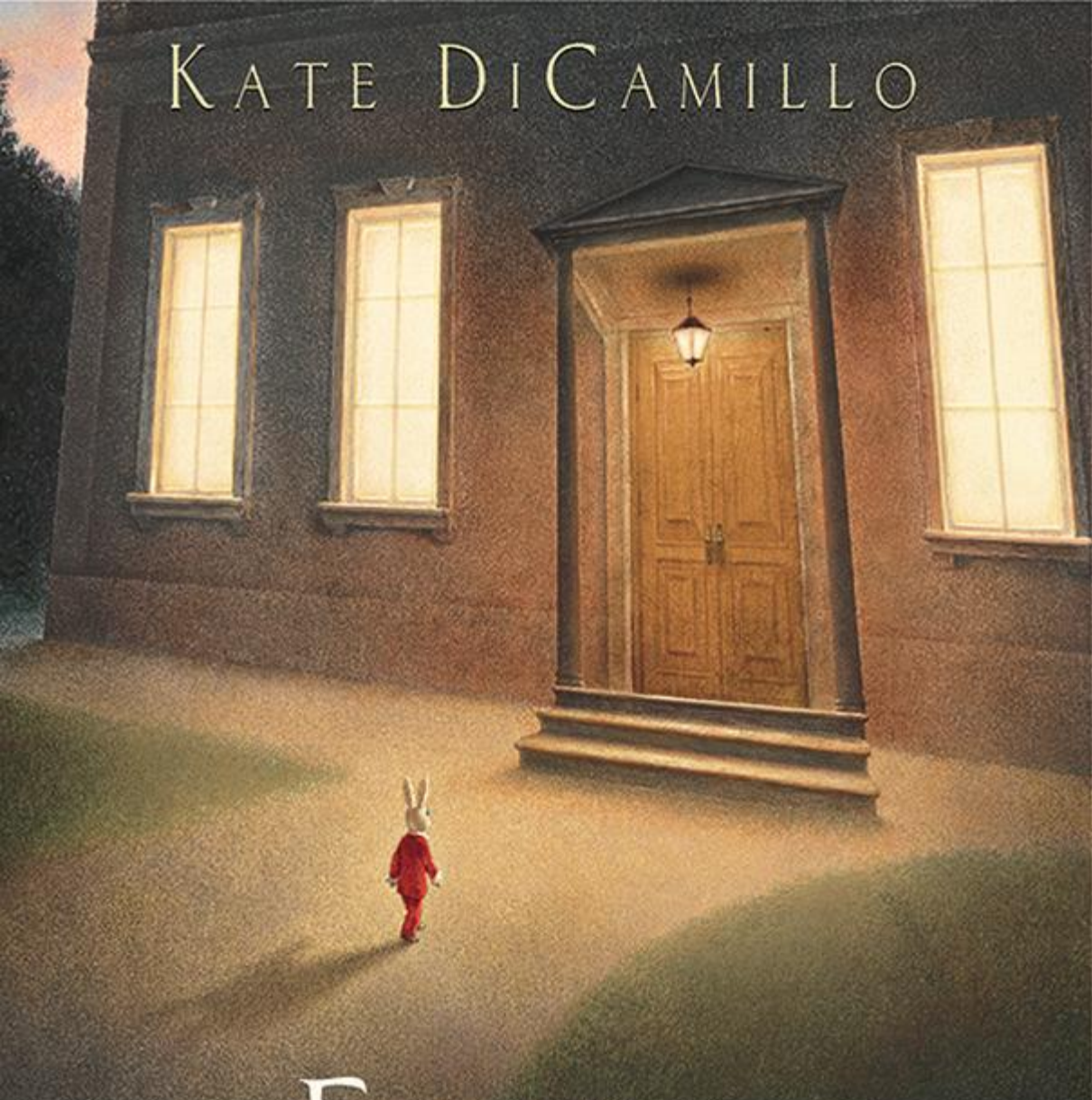

EDUARD
A JEHO ZÁZRAČNÁ CESTA

ILUSTRÁCIE BAGRAM IBATOULLINE

Eduard
a jeho zázračná cesta

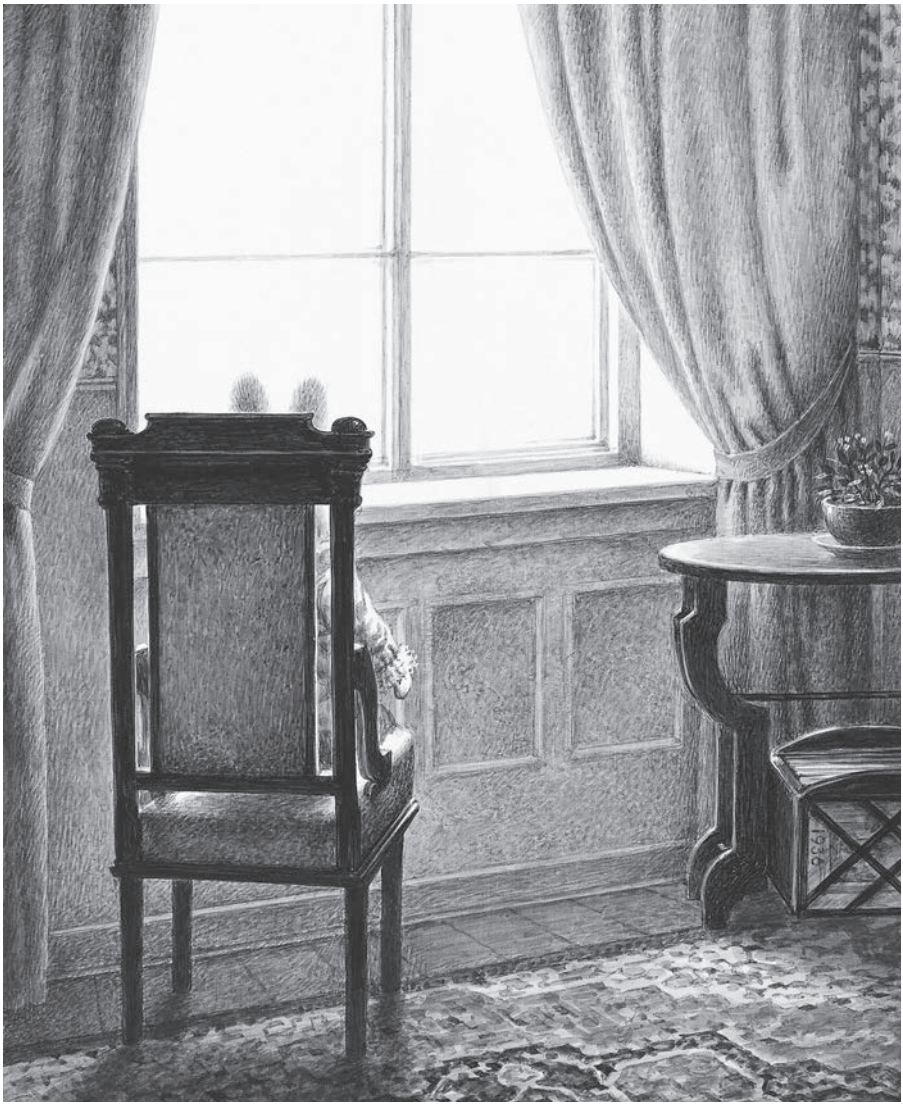

Kate DiCamillo

Eduard
a jeho zázračná cesta

ilustrácie Bagram Ibatoulline

slovart

Text © Kate DiCamillo 2006
Illustrations © Bagram Ibatoulline 2006
Translation © Mária Štefánková 2014
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., 2014
First published in 2006 by Walker Books Ltd.
87 Vauxhall Walk, London SEII 5HJ

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v akejkoľvek forme alebo akýmikoľvek prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu
Kate DiCamillo: *The Miraculous Journey of Edward Tulane*,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Walker Books Ltd., London v roku 2006,
preložila Mária Štefánková.
Ilustrácie Bagram Ibatoulline
Zodpovedná redaktorka Toňa Revajová
Editorka Katarína Škorupová
Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava
Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
ISBN 978-80-556-1108-2
www.slovart.sk

Jane Resh Thomasovej,
ktorá mi venovala zajaca a prezradila, ako sa volá.

Srdce puká a puká
a také puknuté žije.
Musí ísť
temnotou, temnotou čoraz hlbšou
a neobzerať sa.

Z knihy Stanleyho Kunitza *The Testing-Tree*

Kapitola 1

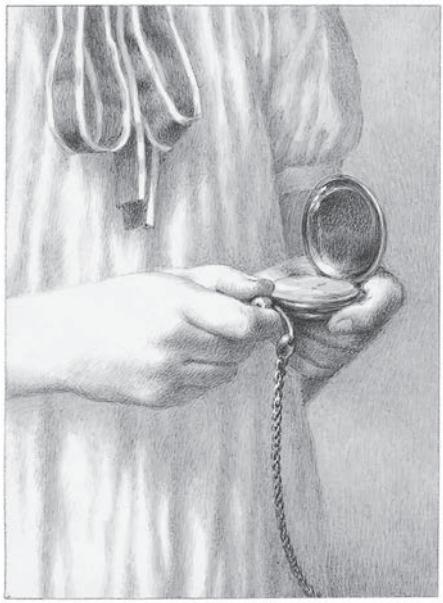

V DOME NA EGYPTSKEJ ULICI BÝVAL kedysi zajac, ktorý bol takmer celý z porcelánu. Mal porcelánové ruky a porcelánové nohy, porcelánové pazúriky, porcelánovú hlavu, porcelánový trup a porcelánový nos. Ruky a nohy mal z viacerých častí spojených drôtikmi, takže mohol dobre ohýbať porcelánové lakte a porcelánové kolená.

Uši mal z naozajstnej zajačej kožušiny a pod ňou sa skrývali silné ohybné drôtiky, vďaka ktorým sa mu dali uši tvarovať podľa toho, akú mal zajac náladu – či bol veselý, unavený alebo znudený. Aj chvostík mal z naozajstnej zajačej kožušiny, a ten bol huňatý, jemný a pekne tvarovaný.

Zajac sa volal Eduard Tulane a bol vysoký. Od končekov uší po špičky meral najmenej trištvrte metra, oči mal múdre a prenikavo belasé.

Eduard Tulane sám seba pokladal za čosi výnimočné. Iba o fúzoch si nebol celkom istý. Mal ich dlhé a elegantné (presne ako sa patrí), ale boli neznámeho pôvodu. Eduard mal silné tušenie, že to nie sú pravé zajačie fúzy. Ktorému nechutnému zvieraťu tie fúzy kedysi patrili, to bola otázka, ktorou sa Eduard nehodlal zbytočne zaoberať. A ani sa nezaoberal. Radšej nemyslel na nepríjemné veci, bol už raz taký.

Eduardovou majiteľkou bolo desaťročné tmavovlasé dievča, ktoré sa volalo Abi Tulanová. Eduarda si vážilo aspoň tak, ako on si vážil sám seba. Každé ráno, keď sa Abi obliekla do školy, obliekla aj Eduarda.

Porcelánový zajac vlastnil úžasný šatník plný ručne šitých hodvábnych odevov, na mieru šitých topánok z najjemnejšej kože, navrhnutých presne na jeho zajačie labky, a množstva klobúkov s dierkami, cez ktoré sa ľahko dali prestrčiť dlhé výrazné uši. Na každých nohaviciach bolo našité maličké vrecko na Eduardove zlaté vreckové hodinky. Abi mu tie hodinky každé ráno naťahovala.

„Tak sa pozri, Eduard," hovorievala mu, keď hodinky natiahla, „keď bude veľká ručička na dvanástke a malá na trojke, vrátim sa domov k tebe."

Posadila Eduarda na kreslo v jedálni tak, aby sa mohol dívať von oknom a videl na cestičku, ktorá viedla k prednému vchodu domu Tulanovcov. Abi mu položila hodinky na ľavú labku. Potom ho pobozkala na končeky uší a odišla. Eduard trávil celé dni pozeraním do Egyptskej ulice, počúvaním tikotu svojich hodiniek a čakaním.

Zo všetkých ročných období mal Eduard najradšej zimu, lebo vtedy slnko zapadalo skoro a okná na jedálni stmavli tak, že v nich videl svoj odraz. Aký úžasný obraz sa mu naskytol! Akú mal elegantnú postavu! Eduard sa nevedel nabažiť svojej vlastnej krásy.

Po večeroch sedával pri jedálenskom stole s ostatnými členmi rodiny Tulanovcov. Boli to Abi, jej matka, otec a Abina stará mama, ktorá sa volala Pelegrina. Pravda je taká, že Eduard končekmi uší sotva dočiahol po okraj stola, a ešte aj to, že celý čas, kým ostatní jedli, sedel a nevidel nič iné, len žiarivý, oslepujúco biely obrus. Ale bol tam, zajac pri stole.

Abiným rodičom sa videlo rozkošné, že Abi pokladala Eduarda za takmer živého a že občas trvala na tom, aby zopakovali koniec vety či príbehu, pretože ho Eduard nezačul.

„Tati," povedala Abi, „obávam sa, že Eduard nezachytil posledné slová."

Vtedy sa Abin otec obrátil k Eduardovým ušiam a pomaly, zreteľne zopakoval porcelánovému zajacovi, čo predtým povedal. Eduard sa tváril, že počúva, aby urobil radosť Abi. No v skutočnosti ho vôbec nezaujímalo, čo si ľudia rozprávajú. A rovnako ho nezaujímali ani Abini rodičia a ich povýšenecké správanie. Vlastne všetci dospelí sa k nemu správali povýšenecky.

Len Abina stará mama sa s ním rozprávala tak ako Abi, ako rovný s rovným. Pelegrina bola veľmi stará. Mala veľký, ostrý nos a prenikavé čierne oči, ktorá žiarili ako temné hviezdy. To, že sa tu Eduard vôbec ocitol, bola Pelegrinina zásluha. Ona ho dala urobiť, ona mu dala ušiť hodvábne oblečenie, vyrobiť vreckové hodinky, elegantné klobúky, tvarovateľné uši a jemné kožené topánky od majstrov-remeselníkov vo svojom rodnom Francúzsku. A ona ho aj darovala Abi na siedme narodeniny.

A bola to zasa Pelegrina, kto každý večer ukladal vnučku do postieľky a Eduarda zasa do zajačieho brlôžka.

„Porozprávaš nám rozprávku, Pelegrina?" spýtala sa Abi starej mamy každý večer.

„Dnes večer nie, moja," odvetila Pelegrina.

„Tak kedy?“ spýtala sa Abi. „Ktorý večer?“

„Už čoskoro,“ povedala Pelegrina. „Porozprávam vám rozprávku už čoskoro.“

A potom zhasla svetlo a Eduard i Abi ostali v temnej spálni.

„Mám ťa rada, Eduard,“ povedala Abi zajacovi každý večer, keď Pelegrina odišla. Vyslovila tie slová a potom chvíľu mlčala, takmer akoby očakávala, že jej Eduard odpovie.

Eduard však nepovedal nič. Nepovedal nič, pochopiteľne, veď nevedel rozprávať. Ležal v malej postieľke hneď vedľa Abinej veľkej. Uprene sa díval do povaly a počúval, ako jej dych vchádza a vychádza z tela. Vedel, že o chvíľku zaspí. Eduard mal namaľované oči a nemohol ich zatvoriť, preto ustavične bdel.

Niekedy, keď si ho Abi vzala k sebe do postele, medzi štrbinami v záclonách videl tmavú noc. Zavše bola noc jasná, vtedy žiarili hviezdy a ich blikotavé svetlo Eduarda takmer nepochopiteľne upokojovalo. Často hľadel na hviezdy celú noc, kým tmu nepremohol úsvit.

Kapitola 2

TAKTO PLYNULI EDUARDOVE DNI JEDEN za druhým. Nestalo sa nič pozoruhodné. Ach, predsa sa len raz prihodila malá domáca dráma. Abi bola v škole, keď pes od susedov, škvrnitý boxer s prekvapivým menom Ruženka, bez pozvania a neohlásene vbehol do domu, v obývačke zdvihol nohu pri nohe stola a pofŕkal biely obrus žltým močom. Potom tam trochu pobehal a oňuchal Eduarda. Skôr než si Eduard uvedomil, aké dôsledky by mohlo mať to, že ho oňuchal pes, ocitol sa v Ruženkovej papuli. Pes ním prudko mykal sem a tam a pritom vrčal a slintal.

Našťastie v tej chvíli vošla do jedálne Abina mama a zbadala, čo sa Eduardovi stalo.